

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Аграрне право»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 5 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Волошина Яна Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-093-218-98-38
Електронна адреса	y.leonidovna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1623

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів теоретичних знань загальних засад правового регулювання аграрних відносин, які виникають у процесі здійснення сільськогосподарської діяльності та виробництва, а також виробництва, розподілу, обміну і споживання сільськогосподарської продукції; з'ясування поняття аграрного права як галузі права, науки та навчальної дисципліни, освоєння основних положень правового регулювання сільськогосподарської діяльності; з'ясування правового статусу суб'єктів аграрних правовідносин, сутності та принципів державного регулювання сільського господарства, порядку укладання сільськогосподарських договорів, правових основ зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських підприємств; набуття студентами досвіду роботи з нормативно-правовими актами; формування правової культури здійснення сільськогосподарської діяльності
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 18 год., семінарські заняття 30 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою позааудиторними заняттями. Методи навчання – викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат (есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з адміністративного права, адміністративного процесуального

	права, цивільного права, договірному права, цивільного процесуального права, господарського права, екологічного права
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1); • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-2); • знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК-3); 	<ul style="list-style-type: none"> • здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (РН-2); • формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми (РН-4); • проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН-3);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень (СК-8); • здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК-12); • здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (СК-13). 	<ul style="list-style-type: none"> • оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему (РН-6); • доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло (РН-12); • застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (РН-21).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні положення аграрного права		
Тема 1. Аграрне право як галузь права України.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити порівняльний аналіз дефініцій аграрного права як галузі права. 2. Розмежувати поняття «галузь аграрного права», «наука аграрного права», «навчальна дисципліна «Аграрне право». 3. Скласти схему «Система аграрного права». 4. Систематизувати інформацію щодо основних проблем аграрної сфери та правових шляхів їх вирішення.
Тема 2. Джерела аграрного права.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Правління сільськогосподарського виробничого кооперативу «Урожай» на своєму засіданні розглянуло питання про затвердження Статуту кооперативу.</p> <p>< ... обставини справи... >.</p> <p><i>Чи повинен бути зареєстрований цей документ? Яка юридична сила актів колегіальних органів СГВК? За яких умов акти органів управління СГВК можуть визнаватися джерелами аграрного права?</i></p>
Тема 3. Аграрні правовідносини.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Іщенко Р. П., Іванов І. П., Петров К. Н., Сидоров К. Л. та Суліма І. П. вирішили створити акціонерне товариство, яке б займалось вирощуванням пшениці. Для цього вони зібрались на установчі збори.</p> <p>< ... обставини справи... >.</p> <p><i>Які види аграрних правовідносин вбачаються в описаній ситуації? Проаналізуйте склад відповідних аграрних правовідносин.</i></p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 4. Правове становище фермерських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Сидоров К. Н. та Воронець П. К., вививши вимоги законодавчих актів щодо створення фермерського господарства, подали державному реєстратору пакет документів для створення юридичної особи. Зокрема, < ... обставини справи... >. <i>На знання якого питання курсу розраховане завдання? Чи зареєструють підприємство Сидорова К.Н. та Воронця П.К.? В яких нормативних актах містяться вимоги до документів, які подаються на реєстрацію суб'єкта господарювання?</i>
Тема 5. Сільськогосподарські кооперативи як суб'єкти аграрних правовідносин в Україні.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Громадянин Іщенко Р. П., досягнувши 16-річного віку, вирішив відкрити свою справу. Для первинного накопичення капіталу та налагодження зв'язків < ... обставини справи... >. <i>На знання якого питання розраховане завдання? Якими нормативними актами регулюється питання діяльності кооперативів в Україні? Назвіть необхідні правові підстави для прийняття в члени кооперативу. Чому не може Іщенко Р. П. бути членом кооперативу «Соняшник»?</i>
Тема 6. Правове положення аграрних підприємств корпоративного типу як суб'єктів аграрних правовідносин.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Голова житлово-будівельного кооперативу за рахунок коштів кооперативу вирішив придбати земельну ділянку площею 0,05 га для < ... обставини справи... >. <i>Вирішіть справу.</i>
Тема 7. Специфіка особистих селянських господарств як суб'єктів аграрних правовідносин.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Сулима І. П. вирішив стати фермером. Для цього він визначився з видом діяльності < ... обставини справи... >. <i>На яке питання розраховане завдання? Якими нормативними актами необхідно керуватися для його вирішення? Що не врахував Сулима І.П., готуючи пакет документів для подання їх державному реєстратору?</i>
Тема 8. Державне регулювання сільського господарства за умов переходу до ринкової економіки.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Публічне акціонерне товариство «Колос» вирішило виступити засновником сільськогосподарського виробничого кооперативу. < ... обставини справи... >. <i>Які документи необхідно було подати для реєстрації кооперативу? Якими нормативними актами слід користуватися для вирішення цих питань?</i>
Тема 9. Міжнародно-правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних відносин.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Порівняйте аграрне законодавство України та Франції. 2. Класифікуйте джерела аграрного права ЄС. 3. Сформулюйте дефініцію аграрного права зарубіжних країн. 4. Порівняйте аграрне законодавство України та ФРН.
Тема 10. Правові вимоги СОТ до сільськогосподарської	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Фермер Олійник А. звернувся до сільськогосподарської дорадчої служби за консультацією. Тривалий час він займався

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
діяльності в Україні.		< ... обставини справи... >. <i>Розтлумачте вимоги до якості та безпечності продукції, що містяться в Угоді СОТ про технічні бар'єри в торгівлі.</i>
Модуль 2. Правове регулювання діяльності суб'єктів аграрних правовідносин		
Тема 11. Правовий режим майна сільськогосподарських товаровиробників.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Правління сільськогосподарського виробничого кооперативу «Терен» прийняло рішення про внесення змін до Статуту про порядок формування та використання фондів. Ухваливши рішення < ... обставини справи... >. <i>Який порядок розробки, прийняття та реєстрації Статуту кооперативу? Як здійснюється внесення змін та доповнень до нього? Який порядок формування і правовий режим неподільного та пайового фондів кооперативу?</i>
Тема 12. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Систематизуйте джерела права, якими врегульовано використання природних ресурсів у сільському господарстві. 2. Складіть таблицю «Загальне та спеціальне природокористування».
Тема 13. Правове регулювання сільськогосподарського землевикористання.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Громадянин України переобладнав приватний будинок, який розташований на приватній земельній ділянці в межах земель рекреаційного призначення, у будинок відпочинку сімейного типу. < ... обставини справи... >. <i>Прокоментуйте правову позицію нотаріуса.</i>
Тема 14. Правове регулювання трудових відносин у сільському господарстві.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	При розвантаженні насінневої пшениці та здачі її комірнику Сороці у водія Чоботаренка, який < ... обставини справи... >. <i>На підставі якої правової норми повинна настати матеріальна відповідальність водія Чоботаренка?</i>
Тема 15. Правове регулювання договірних відносин сільськогосподарських товаровиробників.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Фермерське господарство «Степ» домовилось з громадянином Остапенком А., що буде орендувати у нього земельну ділянку, на якій вирощуватиме соняшник. <i>Складіть проект договору оренди земельної ділянки, захищаючи інтереси фермерського господарства. Складіть проект договору оренди земельної ділянки в інтересах Остапенко А. Оформіть протокол розбіжностей до договору, запропонованого фермерським господарством.</i>
Тема 16. Організаційно-правові форми юридичного обслуговування суб'єктів аграрного підприємства.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Розробити положення про юридичну службу сільськогосподарського підприємства. 2. Скласти проект договору контрактації сільськогосподарської продукції. 3. Скласти відзив на позовну заяву щодо несплати поставленої пшениці. 4. Оформити претензію щодо неналежної якості купленого молока. Скласти відповідь на претензію щодо неналежної якості проданого молока.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 17. Правове регулювання соціального розвитку українського села.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Проаналізувати чинні нормативно-правові акти (а також законопроекти) щодо соціального розвитку села на період з 2019 року. 2. Проаналізувати нормативно-правові акти щодо соціального розвитку села на період до 2016 року і порівняти їх з чинними.
Тема 18. Правове регулювання господарської діяльності у сільському господарстві.	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	У статуті виробничий сільськогосподарський кооператив «Довіра» основним напрямком своєї діяльності визначив виробництво зернових культур, цукрового буряку, соняшнику та інших культур, а також їх реалізацію. < ... обставини справи... >. Чи законне рішення загальних зборів? Якщо ні, то як повинен був вирішити це питання кооператив?
Тема 19. Правове регулювання рослинництва та селекції рослин.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Проаналізуйте чинні нормативно-правові акти у сфері рослинництва. Складіть їх перелік.
Тема 20. Правове регулювання тваринництва та племінної справи.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Проаналізуйте чинні нормативно-правові акти у сфері тваринництва. Складіть їх перелік.

Інформаційні джерела

1. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Жушман, В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко та ін. ; за ред. В. П. Жушмана та А. М. Статівки. Харків : Право, 2010. 296 с.
2. Аграрне право : підручник / за ред. А. М. Статівки. Харків : Право, 2019. 416 с.
3. Аграрне право : посіб. для підготовки до іспиту / В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін.; за заг. ред. А. М. Статівки. 4-те вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2020. 202 с.
4. Аграрне право України : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.» ; за ред. : Т. Є. Харитонові, І. І. Каракаша. Одеса : Юрид. літ., 2017. 434 с.
5. Аграрне право України : підручник / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк / за заг. ред. В. М. Єрмоленка. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 680 с.
6. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Аграрне право : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
- Аграрне право : Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1623>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita;>
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-10): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (16 балів)	50
Модуль 2 (теми 11-20): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (19 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни